

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Orationes Mentales, pro fine primæ Sessionis, per Diaconum cantatae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

thedrale, Abbas Iburgensis, Capitulum S. Joannis, & alia Collegiate, Deputati item Monasteriorum, iisque bini & bini, dictam professionem, unica solum manu Euangelistam sancti Joannis in fine tangentes, ad easdem Illustrissime Sue Celsitudinis manus presterunt. Interea Decani rurales, Pastores item & Clerici, qui ex parte dextera loci Synodalis confidebant, unus post alium ad manus Officiale; ad manus vero Promotorum, quicunque alii, ex sinistro latere confidentes, in fidem Catholicam jurarunt. Quod ideo Illustrissima Sua Celsitudo fieri mandavit, ne, propter hanc singulorum professionem ad manus solius Illustrissimi, et Synodus diutius detineretur, singuli praeterea, ad loca sua redeentes, Notario Synodi devront nomina & cognomina sua, cum titulis beneficiorum, ad inferendum protocollo testimonium de praestita fidei professione.

His finitis, cum jam audiretur hora duodecima diei, accessit Synodi Secretarius ad Illustrissimum, & perit, an placeat indici, continuationem Sessionis Synodalis fore post prandium.

Respondit Illustrissimus & Reverendissimus: Placer, indicatur ad horam tertiam.

Mox Secretarius ascendit suggestum; indixitque, secundam Sessionem fore horā tertią pomeridianā; in hec verba: Decernimus & indicimus, secundum hanc Sessionem fore horā tertią post meridiem.

Postea Promotores instabant, acerbito Notario, contra contumaciam absentium; his verbis: Reverendissime atque Illustrissime Princeps, cum dies decima quarta mensis Martii, labentis anni M D C L I, venerit, quā omnes & singuli Ecclesiastici ordinis homines, hujus urbis & Diocesis, ad præscriptum tempus legitime Synodo huic jam præfentes adesse debant, multi tamen non paruerint, sed usque adeo negligentes vel contumaces fuerint, ut neque præfentes adsint, neque justi impedimenti excusationem, cautamve aut nuncium, miserint; ideo, pro nostri muneric officio, ego Iodocus à Leedebur, & Matthias à Campo, hujus Synodi Promotores, eorum contumaciam accumulamus, instamusque apud Illustrissimam atque Reverendissimam Celsitudinem Veltram, ut citationem valvis hujus Ecclesiae Cathedralis affigi, & cum iisdem, tanquam inobedientibus, agi jubeatis, prout juris est, & Sacrorum Canonum ratio postulat.

Respondit Illustrissimus: Ita decernimus & mandamus.

Tunc ad Synodi Actuarium conversi Promotores, sic eundem alloquuti sunt: Ego Iodocus à Leedebur, & Bernardus Matthias à Campo, hujus Synodi Promotores, rogamus te Ioannem Brogberen, Actuarium Episcopalem hujus sacræ Synodi, ut de omnibus & singulis in hac Sessione peractis unum plurave conficias instrumenta.

Respondit Actuarius: Confiebam in scriptis, ad ejusque confectionem Dominos Antonium Zollinger, & Nicolaum Schaberg, Cathedralis Ecclesiae Vicarios, uti testes, specialiter requiram.

Post hec Secretarius Synodi, D. Burenius, legit Decretum ex suggestu, de discessu, in hec verba:

DECRETUM VIII.

NE quisquam à loco discedat, ante quam Reverendissimus & Illustrissimus Episcopus ē Synodo abicerit; nec verò raptim turbulenterve, sed gravi & decoro incessu.

Mox Diaconus Synodalis, facie ad Clerum versā, incepit cantare, Orate, iisdem notis, quibus alias canuntur, Levate. Dato hoc signo, confessum genuflexebant omnes, modico spatio mente orantes. Subiunxit idem Diaconus tres orationes mentales versus Clerum; post singulas tamen genuflexit, & paulisper oravit cum reliquis.

ORATIONES MENTALES,
pro fine prime Sessionis, per Diaconum
cantatae.

I ORATIO.

FRatres charissimi, (per notes, F A, M I, R E, F A, F A, F A,) toto corde conversi ad Dominum, mentes ad cœlum erigamus, &, corporibus prostrati, hæc devote precemur, invocatis SS. Patronis & Protectoribus hujus Civitatis & Diocesis Osnabrugensis, sancto Petro Apostolo, Crispino & Crispiniano, cum cæteris Sanctis ac Beatis, quorum corpora in hac Civitate ac Diccesi requiescant. (terminatur per F A, R E.)

Orate intimo dolore, ut Dominus peccatorum vestrorum veniam vobis concedat, negligentius indulgeat, ignorantiae parcat, errata omnia condonet, quæ in Clericali disciplina, in officiis Sacerdotalibus multipliciter commisisti. intimo cordis affectu pro Reverendissimo Episcopo, & omnibus qui in hoc Clero continentur, item pro invicem, ut salvemini. (terminatur per F A, R E. dein fit Pausa per unum Misere.)

II ORATIO.

FRatres charissimi; unanimes perseverate in oratione, & petite à Patre misericordiarum, & Deo totius consolationis, quem credimus esse in medio hujus sacri cœtus: petite Spiritus sancti dona, ut post hoc omnes digne ambulent vocazione, qua vocati sunt, ut Sacraenta dignè ministrant, verbum Dei cum fructu prædicens, animas sollicitè current, scandala devitent, religiosè vivant, in patientia possideant animas suas. (Pausa, ut supra.)

Cc 2 III ORA-

III ORATIO.

Fratres charissimi : unanimes orate pro Sanctissimo Domino nostro Papa Innocentio X, Christi Vicario, ut sanctam Ecclesiam Dei sancte gubernet, cum Cardinalium Collegio : orate pro sancta Catholica & Apostolica Ecclesia Romana, toto orbe terrarum diffusa, ut eam Deus secundum voluntatem suam pacificare, coadunare & regere, conservare, defendere, augere & exaltare dignetur, ad honorem & gloriam suam. (Pausa, ut supra.)

Illusterrimus, orationibus mentalibus expletis, dedit benedictionem manu tantum, nibil dicendo ; exuit paramenta, sicut & reliqui Assistentes. Cathedrales Ecclesie Canonici Illusterrissimam Celsitudinem Suam comitati sunt ad fines Ecclesie. Ve-

sperae, secundum factam ab Illusterrissimo dispositiōnem, post primam Sessionem cani debuissent ; sed, quia jam hora duodecima dudum sonuerat, idcirco quilibet easdem privatim in Choro legit ; Et Completorium medio tertia incepit.

Ut primum Illusterrimus ad Residentiam ex Synodo rediit, dato ad prandium signo, conveniunt omnes ab Illusterrissimo ob temporis penuriam ad id speciāliter invitati. In loco refectoris, triplex collocata fuit mensa. Prime assidebat Illusterrimus cum Capitulo suo Cathedrals, Abbe Iburgensis, & aliarum Collegiarum nonnullis Canoniciis ; secunda Decani ; tertia Religiosi, & reliqui de Clero. Vnus Capellanorum Illusterrissimi, ad id deputatus, ex pulpite, durante prandio, exhortationes Synodales ad Clerum ex Actis Mediolanensibus S. Caroli Borromei prelegit ; cui omnes cum modestia inter vescendum auscultarunt.

SESSIO SECUNDA.

A Prandio, horā secundā, datum signum majori campana ad Synodum. Medio tertiā, incepit Completorium. Horā tertiā Completorio finito, Illusterrimus, deducens ab aulicis suis, venit ad Ecclesiam, induitus rochetto, mozzetta, & bireto rubro. Cathedrals Ecclesie Prelati & Canonici ad fines Ecclesie Illusterrissimam Celsitudinem Suam expectarunt. Cui, Ecclesiam ingresso, & Cappa Episcopali induito, porrexit aspergillum Dominus Prepositus ; quo se & circumstantes aspergit ; ac dein ad Chorum processit. Posteaquam Illusterrimus modico tempore, in primis ante Venerabilem, deinde ante summum altare, in genuflexorio oraverat, perrexit ad thronum Episcopalem ; in eoque à Diacono & Subdiacono (ante adventum Illusterrissimi induitis), deposita Cappā, iterum amictū, albā, stolā, pluviali & mitrā, induitus est. Quod dum factum, organa pulsata fuerunt, idque ab ingressu Illusterrissimi in Ecclesiam, quoad, una cum Assistentibus, omnino paratus erat. Assumpis omnibus paramentis, modico spatio confudit in throno ; tum surrexit, iuste que ante altare majus ad faldistorium ; &, facta pausa, per Diaconum Synodalem denuo cantatum, versā facie ad Clerum & populum, Orate. Omnibusque genua flecentibus, ac paulisper mente orantibus, subiunxit Illusterrimus, genuflexus ante medium altaris, Antiphonam, Propitiatus esto. quam Chorus prosequutus. Finita Antiphona Cantores incepunt Psalmum, Deus venerunt gentes ; quem graviter & tractim, ex ureque latere, alternis vicibus, Clerus decantavit. Interea Illusterrimus confudit in faldistorio, venibus altari obversis. Repetitā Antiphonā, Illusterrimus, deposita mitrā, surrexit, &, stans versus altare, dixit tres orationes, ut in Pontificali.

Post hec Illusterrimus, accepta mitrā, sedens, imposuit incensum in thuribulum, & benedixit

Diacono. Qui Euangelium, cum debitis ceremoniis, ut alias, missione omissa, legit.

Lecto Euangelio, & porreto osculo libri Euangeliorum Illusterrissimo, incensatio ejusdem, more solito, facta est. Quā peractā, incepit Illusterrimus, schola prosequente, hymnum, Veni Creator Spiritus, qui dum decantatur alternatim ab organo, Clerus processit, ut in primā Sessione, canticis binis & binis, ad locum Synodalem. Finiti hymno, & posteaquam singuli loca sua, ut mane, occuparant, præcincte Diacono & Subdiacono Vers. Emitte Spiritum ; Illusterrimus subiunxit Collectan de Spiritu sancto ; & deinde, sedens, allocutus Clerum, Venerabiles Fratres, ut in Pontificali ; sermonem Synodalem denuo habuit per horam & ultra, ac magno verborum pondere magnaque suavitate & eloquentia, de disciplina & reformatione Ecclesiastica, omnibus ex sacra Scriptura aptissime deductis, dixit. Quo finito, S. Synodi Secretarius ad Illusterrissimum accessit, petitque, num Illusterrissima Sue Celsitudini placet, ea, quæ adhuc superficiē decreta, legi. Respondit Illusterrimus : Placet, legantur.

Secretarius Synodi reassumpit lectiōnem Decretorum, incipiendo ab octavo hujus Synodi Decreto, usque ad vigesimum septimum exclusive ; ut sequitur.

DECRETUM IX.

Prima & maxima Pastorum cura versari debet in iis, quæ ad fidem Catholicam, quam sancta Romana Ecclesia Catholica collit & docet, & sine qua impossibile est placere Deo, integre inviolateque conservandam pertinent. Proinde, & verbo & exemplo, ita legerant, ut non solum fidem, quam lingua loquitur, etiam moribus ac vita fateantur, verum & alios doceant.

DE-